

Maskinentreprenörernas
näringspolitiska program

Innehåll

Genomförandet avgör Sveriges framtid.....	5
Maskinentreprenörernas näringspolitiska program 2026.....	5
1. Genomförandekapacitet och investeringsförutsättningar.....	7
2. Beställarroll, upphandling och riskfördelning.....	11
3. Kompetens, kapacitet och attraktionskraft.....	15
4. Klimatomställning, energi och teknikskifte.....	17
5. Sunda villkor och fungerande marknadsförutsättningar för entreprenörskap.....	20

Foto:

Per Kristiansen
Ryno Quantz
Emil Nordin
Dan Elmner
Matilda Röjgård
iStock

STORA INFRA DAGEN

”Redan nu måste vi göra det mer attraktivt och se till att få fler som går i gula jackor och som kan köra en grävmaskin.”

Andreas Carlson (KD), infrastruktur- och bostadsminister, på Stora Infradagen 2026

”Vi i utskottet hade förmånen att besöka ME-skolan som Maskinentreprenörerna har utanför Stockholm. Det är ett samarbete med ett antal olika kommuner i Sverige. Vad viktigt det är att visa på den framtidssektor som hela entreprenadbranschen är!”

Ulrika Heie (C), riksdagsledamot och ordförande
i Trafikutskottet

Genomförandet avgör Sveriges framtid

Sverige står inför historiskt stora investeringar i infrastruktur, men också stora utmaningar för att kunna genomföra dem.

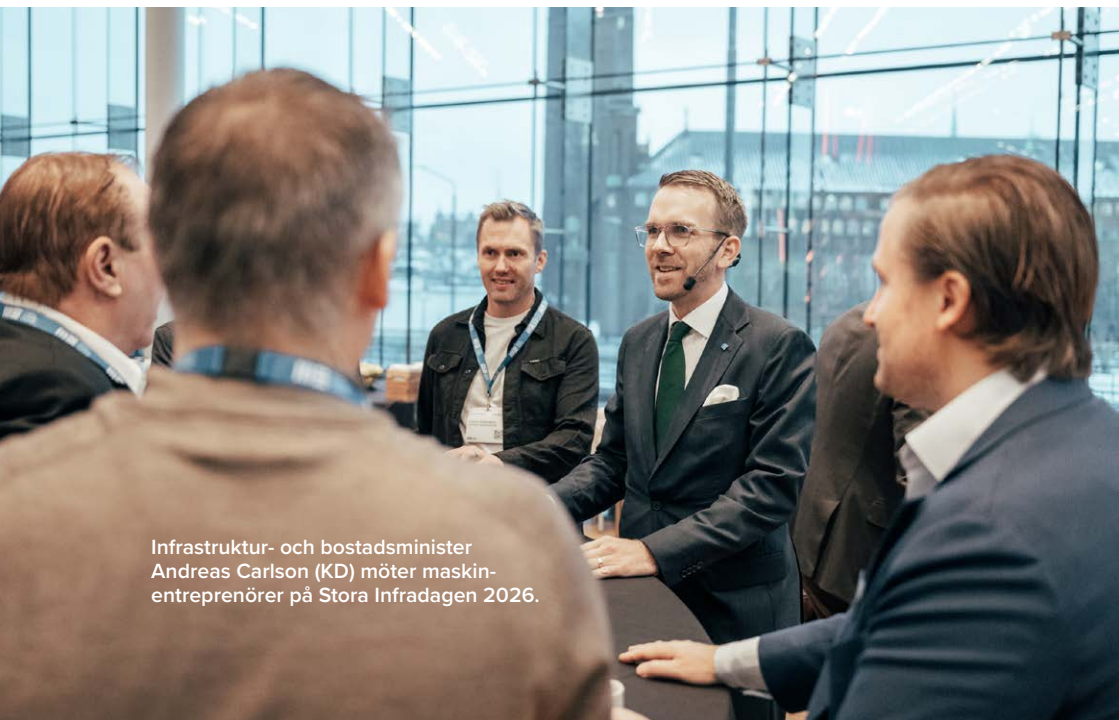
Detta program visar vad som krävs för att omsätta ambitioner i verklighet.

Maskinentreprenörernas näringspolitiska program 2026

De kommande åren ska historiskt stora satsningar göras i infrastruktur, energi, klimatomställning och totalförsvar. Ambitionerna är höga och behoven väl kända. Den avgörande frågan är inte längre vad som ska göras utan om vi har förmågan att genomföra det – och vilka som ska göra jobbet.

I dag finns tydliga brister i systemet för samhällsbyggande. Projekt försenas, kostnader ökar och konkurrensen i upphandlingar är ofta begränsad. Samtidigt verkar anläggningsbranschen i en verklighet med låga marginaler, ökade krav och en växande riskövertvåring från beställaren på utföraren i underentreprenörsledet. Upphandlingar måste utformas så att även små och medelstora företag kan delta och konkurrera på lika villkor.

När lönsamheten pressas, riskerna ökar och förutsägbarheten minskar, påverkas viljan att investera, inte minst i ny teknik och innovation. Det är investeringsviljan som i praktiken avgör genomförandekapaciteten i branschen och i Sverige som helhet.

Infrastruktur- och bostadsminister
Andreas Carlson (KD) möter maskin-
entreprenörer på Stora Infradagen 2026.

Med genomförandekapacitet avser vi hela systemets förmåga att omsätta beslutade investeringar i faktisk produktion. Det handlar om tillgång till maskiner, kompetens, energi och material, men också om hur investeringar planeras, upphandlas och genomförs. Genomförandekapaciteten i systemet är i praktiken beroende av utförandekapaciteten i branschen, det vill säga företagens faktiska förmåga att leverera i projekt, varje dag i hela landet.

För att möta Sveriges investeringsbehov krävs ett tydligare fokus på genomförande. Det handlar om mer än enskilda reformer. Det kräver ett fungerande system med förutsägbara investeringsflöden, väl fungerande upphandlingar och tidig involvering av rätt kompetens. Det förutsätter också en klimatomställning som går att genomföra i praktiken, en marknad med sunda villkor och minskad administrativ regelbörda för företagen.

Maskinentreprenörerna företräder drygt 4 000 medlemsföretag med cirka 23 000 anställda. Våra medlemmar står för cirka 80 procent av den tunga anläggningskapaciteten i Sverige och är en förutsättning för att samhällsbyggandet ska kunna genomföras. Det är här planerna blir verklighet, varje dag, i hela landet.

Anläggningsbranschen har också en central roll i samhällets beredskap och totalförsvar. Förmågan att snabbt mobilisera resurser, återställa infrastruktur och hantera konsekvenser av kriser kräver utförandekapacitet och fungerande förutsättningar i hela landet, oavsett om krisen orsakas av säkerhetsläget eller klimatrelaterade händelser.

Detta näringspolitiska program samlar Maskinentreprenörernas prioriteringar för att stärka Sveriges genomförandekapacitet i praktiken. Programmet fokuserar på fem områden som är avgörande för samhällsbyggandet, med särskilt fokus på anläggningsbranschens förutsättningar. Områdena spänner över hela kedjan, från planering och upphandling till kompetens, omställning och fungerande marknadsförutsättningar.

De fem områdena är

1. Genomförandekapacitet och investeringsförutsättningar
2. Beställarroll, upphandling och riskfördelning
3. Kompetens, kapacitet och attraktionskraft
4. Klimatomställning, energi och teknikskifte
5. Sunda villkor och fungerande marknadsförutsättningar

Trafikutskottet besöker ME-skolan i Bålsta i september 2025.

1. Genomförandekapacitet och investeringsförutsättningar

För att kommande investeringar ska kunna genomföras krävs mer än ambitioner och planer. Det avgörande är hur väl systemet för samhällsbyggande fungerar i praktiken. Genomförandekapaciteten innefattar tillgång till maskiner, kompetens, energi, material och logistik, men också hur investeringar planeras, prioriteras och samordnas.

Klimatrelaterade händelser, såsom översvämningar, ras och extremväder, ställer ökade krav på denna förmåga. Det handlar både om att förebygga skador och att snabbt kunna återställa funktioner när störningar uppstår. Klimatberedskap är därmed inte en separat fråga, utan en integrerad del av genomförandekapaciteten.

Det gäller även samhällets civila beredskap och totalförsvaret, där anläggningsbranschens kapacitet är avgörande för att snabbt kunna mobilisera resurser och återställa kritisk infrastruktur. Detta ställer krav på ett system som fungerar långsiktigt, inte minst i hur investeringar planeras och prioriteras.

En ryckig investeringsstruktur, där enskilda större nyinvesteringar prioriteras på bekostnad av kontinuerliga underhålls- och reinvesteringsinsatser, försämrar resursutnyttjandet och försvagar kapaciteten och beredskapen. Det försämrar samtidigt företagets möjligheter att planera, investera och upprätthålla sin leveransförmåga över tid. En jämnare investeringsrytm

skulle göra det möjligt att hålla maskiner i produktion under hela året, vilket underlättar både investeringar i elektrifierade maskiner och att upprätthålla sysselsättningsgraden under vintermånaderna.

För att stärka denna förmåga krävs långsiktiga och förutsägbara investeringsplaner, bättre samordning mellan olika samhällsinvesteringar, en tydligare koppling mellan planering och genomförbarhet samt förutsättningar för företag att investera i kapacitet långsiktigt.

Det är också avgörande att hela värdekedjan ses som en del av genomförandet. Maskinentreprenörernas medlemsföretag utgör en central del av den operativa kapaciteten i samhällsbyggandet. Deras förutsättningar påverkar direkt hur snabbt, effektivt och kostnadseffektivt projekt kan genomföras.

Genomförandekapacitet är därmed inte enbart en branschfråga, utan en samhällsfråga. För att Sverige ska kunna möta sina investeringsbehov krävs ett helhetsperspektiv där planering, styrning och marknadsförutsättningar samverkar. Tidig involvering av anläggningsbranschens företag i planerings- och projekteringsfasen leder till bättre genomförande, lägre kostnader och högre kvalitet i slutresultatet.

Maskinentreprenörerna verkar för ett system där investeringar omsätts i faktiska projekt med hög produktivitet, god resurseffektivitet och långsiktigt hållbara förutsättningar för företagande.

”Sverige behöver ha beredskap för att reparera viktig infrastruktur. Utan anläggningsbranschen är detta helt enkelt inte möjligt.”

Catarina Hedlund, sekreterare i regeringsutredning om näringslivets försörjningsberedskap

Maskinentreprenörernas prioriteringar

- **Säkerställ långsiktiga och förutsägbara investeringsplaner**
Offentliga investeringar i infrastruktur, energi och klimatanpassning behöver planeras och genomföras med stabilitet över tid för att möjliggöra investeringar i maskiner, kompetens och innovation.
- **Stärk samordningen mellan olika samhällsinvesteringar**
Investeringar i väg, järnväg, elnät, VA och klimatanpassning måste i högre grad planeras samlat för att öka effektiviteten och nyttja befintlig kapacitet bättre.
- **Stärk klimatberedskapen i samhällsbyggandet**
Förmågan att förebygga, hantera och återställa skador till följd av klimatrelaterade händelser behöver stärkas. Detta förutsätter långsiktig planering, rätt dimensionering av åtgärder och fungerande resurser i hela landet.
- **Koppla planering tydligare till genomförbarhet**
Tidiga analyser av kapacitet, resurser och genomförandeförutsättningar ska vara en integrerad del av planeringsprocessen för att minska risken för förseningar och kostnadsökningar.
- **Skapa förutsättningar för investeringar i kapacitet**
Regelverk, upphandling och marknadsförutsättningar ska utformas så att företag kan investera långsiktigt i maskinpark, kompetens och teknikutveckling.
- **Säkerställ tillgång till kritiska resurser**
Tillgång till energi, material och logistiklösningar behöver förbättras för att möta den ökade efterfrågan och möjliggöra ett effektivt genomförande.
- **Stärk anläggningsbranschens roll i beredskap och totalförsvaret**
Branschens kapacitet behöver ses som en samhällskritisk resurs. Det kräver långsiktiga förutsättningar, fungerande samverkan och att beredskapsperspektivet integreras i planering och investeringar.
- **Utveckla metoder för genomförandegrad och produktivitet**
Staten och offentliga beställare bör kontinuerligt följa upp hur investeringar omsätts i faktisk leverans, med fokus på genomförandetid, kostnadseffektivitet och resursutnyttjande.

”Myndigheter har ibland blivit
så upphandlande att de inte längre
vet hur verksamheten bedrivs.”

Mikael Damberg, Socialdemokraternas
ekonomiskpolitiska talesperson

Journalisten Cecilia Nebel leder ett panelsamtal på Stora Infradagen 2026 med Mikael Damberg (S), Mattias Karlsson (M) och Anders Robertsson, vd för Maskinentreprenörerna.

2. Beställarroll, upphandling och riskfördelning

Hur investeringar planeras, upphandlas och genomförs har en avgörande betydelse för branschens produktivitet, konkurrens och genomförandekapacitet. Beställarrollen är central för att skapa ett effektivt och välfungerande system för samhällsbyggande.

Under senare år har upphandlingar i många fall blivit mer komplexa, med omfattande kravställning, bristande projekteringsunderlag och en ökad övervältring av risk till entreprenörsledet. Detta minskar antalet anbud och riskerar att leda till högre kostnader och lägre effektivitet.

Brister i tidiga skeden, särskilt i projektering och underlag, är en återkommande orsak till ineffektivitet i genomförandet. Ur entreprenörs-perspektiv uppstår många av de problem som senare visar sig i produktionen redan i planerings- och projekteringsfasen, där lösningar inte alltid är tillräckligt förankrade i praktisk genomförbarhet och produktionens förutsättningar. Det leder inte bara till ineffektivitet och högre kostnader, utan även till ökade risker för ohälsa och olyckor. Många arbetsmiljörisker som beställaren kunnat och borde ha hanterat i tidigt skede kvarstår i utförandefasen och måste lösas akut på plats av entreprenörerna.

Forskning och analyser visar att bristande konkurrens i upphandlingar får tydliga samhällsekonomiska konsekvenser. Få anbud och begränsad konkurrens leder till sämre resursutnyttjande, lägre produktivitet och högre kostnader i genomförandet. Det innebär i praktiken att skattemedel används mindre effektivt och att färre projekt kan genomföras för samma investering.

Hur upphandlingar utformas avgör därmed inte bara hur marknaden fungerar, utan också hur effektivt skattemedel används. Det krävs ökad kunskap och systematisk uppföljning av hur upphandlingarnas utformning påverkar konkurrens, kostnader, produktivitet och säkerhet i genomförandet. Samtidigt har beroendet av externa konsulter ökat, vilket ställer högre krav på beställarkompetens, styrning och incitamentsstrukturer, så att projektering och underlag konsekvent utformas med fokus på genomförbarhet, kostnadseffektivitet och säker arbetsmiljö.

För Maskinentreprenörerna är upphandling ett strategiskt verktyg som styr hur marknaden fungerar och hur effektivt offentliga investeringar omsätts i faktiskt genomförande.

Pannelsamtal – vad är nästa steg?

MASKIN-
ENTREPRENÖRERNA

Vi lägger
grunden för
Sverige

I april 2025 samlades politiker, myndigheter och branschföreträdare vid ett riksdagsseminarium arrangerat av Saila Quicklund (M) i samarbete med Maskinentreprenörerna för att diskutera den akuta arbetskraftsbristen inom anläggningsbranschen.

Maskinentreprenörernas prioriteringar

- **Stärk beställarkompetensen i hela landet**

Statliga myndigheter, regioner och kommuner behöver stärka kompetensen i planering, upphandling och genomförande. Detta bör ske i nära samverkan med branschen, där erfarenheter från entreprenörsledet tas tillvara tidigt i processerna och omsätts i mer ändamålsenliga arbetssätt.

- **Utveckla upphandling som verktyg för produktivitet**

Upphandlande myndigheter ska utforma upphandlingar så att de främjar konkurrens, innovation och effektivt genomförande – inte enbart lägsta pris. Regeringen och berörda myndigheter bör stödja med vägledning och uppföljning av hur upphandlingsmodeller påverkar antal anbud, produktivitet och kostnader.

- **Säkerställ relevanta och uppföljningsbara krav i avtalen**

Beställare ska ställa proportionerliga krav som är relevanta för uppdraget och möjliga att följa upp, med tydlig beskrivning av kontroll och konsekvenser. Myndigheter och bransch bör ta fram standardiserade krav- och uppföljningsrutiner som minskar administration och skapar likvärdiga villkor.

- **Skapa balans i riskfördelningen**

Beställare ska placera risk hos den part som kan påverka och hantera den, och undvika ensidig riskövertäring till entreprenörsledet. Otydliga underlag, sena ändringar och myndighetsprocesser behöver hanteras genom tydliga kontraktsvillkor och ersättningsregler.

- **Minska regelbördan och stärk konsekvensanalysen**

Regering, myndigheter och andra regelgivare ska göra konsekvensutredningar av nya krav med fokus på konkurrens, kostnader, administration och små och medelstora företags möjlighet att delta. Den samlade regelbördan behöver minska genom förenkling och harmonisering så att mer resurser kan gå till genomförande.

- **Säkerställ att omställningskrav följs av realistisk ersättning**

Offentliga beställare ska koppla klimat- och omställningskrav till ersättningsmodeller som speglar faktiska merkostnader och möjliggör investeringar. Relevanta myndigheter bör ge vägledning för teknikneutrala, uppföljningsbara krav och incitament som kopplar samman krav och ersättning.

”Vi har riktigt stora behov av kvalificerad yrkesutbildning som den här, och jag vill verkligen slå ett slag för de här yrkena. Inte minst vi föräldrar borde visa mer intresse för de här yrkena och uppmuntra dem för våra barn. Jag tror att många elever skulle passa oerhört bra på utbildningar som ligger så nära näringslivet, och i yrken som vi vet kommer att behövas mycket i framtiden.”

Statsminister Ulf Kristersson (M)

3. Kompetens, kapacitet och attraktionskraft

Tillgången till rätt kompetens är en avgörande förutsättning för att möta de omfattande investeringsbehov som Sverige står inför. Samtidigt är kompetensbristen redan idag påtaglig inom stora delar av anläggningsbranschen. Brist på kompetens innebär i praktiken att investeringar försenas, kostnader ökar och genomförandekapaciteten begränsas.

Utmaningen handlar inte enbart om att utbilda fler, utan om att säkerställa att rätt resurser och kompetenser finns tillgängliga i hela värdekedjan, från yrkesarbetare till arbetsledning och specialistfunktioner. Det förutsätter att utbildningssystemet kan möta branschens behov, både vad gäller volym, innehåll och anpassningsförmåga över tid.

Kompetensbehoven förändras i takt med teknikutveckling, digitalisering och nya arbetssätt. Det ställer krav på kontinuerlig kompetensutveckling och en förmåga att snabbt anpassa sig till förändrade behov.

Samtidigt är kompetens inte enbart en fråga om yrkesroller i produktionen. Förmågan att leda, utveckla och driva företag är avgörande för branschens utveckling. För små och medelstora företag är ägare, företagsledare och nyckelpersoner centrala för att skapa lönsamhet och driva förändring.

Sammantaget ställer detta ökade krav på kompetensutveckling, både inom produktion och inom ledarskap, affärsmannaskap och strategisk styrning. Kompetensförsörjningen påverkas av flera faktorer: utbildningssystemets dimensionering, utbildningarnas kvalitet och relevans, möjligheter till vidareutbildning samt branschens attraktionskraft som arbetsgivare. För små och medelstora företag är tillgången till rätt kompetens ofta avgörande för möjligheten att växa och utvecklas.

Maskinentreprenörerna ser ett behov av ett mer sammanhållet och långsiktigt perspektiv på kompetensförsörjningen, där utbildningssystem, arbetsliv och samhällsplanering samverkar. Det krävs också ökad flexibilitet i utbildningsvägarna för att möta både kortsiktiga och långsiktiga behov.

Branschens attraktivitet är avgörande för att säkra framtida kompetensförsörjning. Fler behöver få kunskap om yrkena i anläggningsbranschen, samtidigt som arbetsvillkor, utvecklingsmöjligheter och arbetsmiljö måste vara konkurrenskraftiga. Kompetensförsörjning är därmed inte en isolerad utbildningsfråga, utan en strategisk förutsättning för hela samhällsbyggandet.

Maskinentreprenörernas prioriteringar

- **Säkerställ en långsiktig dimensionering av utbildningssystemet**
Antalet utbildningsplatser inom relevanta yrkesutbildningar behöver bättre spegla branschens faktiska behov, både nationellt och regionalt.
- **Stärk kvalitet och relevans i utbildningarna**
Yrkesutbildningar ska utformas i nära samverkan med branschen för att säkerställa att kompetensen motsvarar arbetsmarknadens krav.
- **Stärk kopplingen mellan utbildning och arbetsliv**
Samverkan mellan utbildningsanordnare och företag behöver utvecklas för att underlätta övergången från utbildning till arbete. Beställare behöver vara lyhörda och öppna upp för praktik och lärlingsupplägg.
- **Utveckla flexibla utbildningsvägar och vidareutbildning**
Möjligheterna till omställning, kompetensutveckling och specialisering i arbetslivet behöver stärkas, inte minst för yrkesverksamma. Det gäller även vägarna in i läraryrket – utan fler yrkeslärare kan utbildningssystemet inte byggas ut i den takt som krävs.
- **Öka branschens attraktionskraft och stärk ledarskapet**
Insatser krävs för att öka kunskapen om yrkena inom anläggningsbranschen och för att fler ska välja utbildningar som leder till arbete och en framtid i branschen. Samtidigt behöver ledarskap, affärsmannaskap och företagarkompetens stärkas.
- **Säkerställ tillgång till kompetens i hela landet**
Kompetensförsörjningen behöver fungera i hela landet, både i och utanför storstadsregionerna, för att möjliggöra genomförande av investeringar där de faktiskt ska ske.

4. Klimatomställning, energi och teknikskifte

Anläggningsbranschen har en central roll i utvecklingen mot ett fossilfritt och mer hållbart samhälle. Samtidigt innebär detta omfattande förändringar i teknik, arbetssätt och investeringar. I dag finns en tydlig obalans mellan ökade krav och faktiska förutsättningar. Krav på minskade utsläpp och ny teknik ökar snabbt, medan tillgång till energi, infrastruktur och ekonomiska villkor inte utvecklas i samma takt. Tempot i kraven riskerar därmed att överstiga systemets faktiska genomförandeförmåga.

Utvecklingen ställer krav på ökad användning av fossilfria drivmedel och nya arbetsmetoder. Samtidigt behöver den vara teknikneutral och möjliggöra olika lösningar, såsom el, vätgas och andra fossilfria alternativ. För att detta ska fungera krävs tillgång till energi, infrastruktur och tekniska lösningar anpassade till branschens förutsättningar.

Denna utveckling medför ökade kostnader som i dag inte fullt ut fångas i upphandlingar eller ersätts av beställare. Det gäller såväl elektrifiering som användning av fossilfria drivmedel, där kostnadsbilden ofta underskattas. För att omställningen ska vara genomförbar krävs en mer realistisk syn på kostnader och att dessa hanteras i upphandling och ersättningsmodeller. Det kräver realism i omställningsarbetet, det vill säga att det finns utrymme i både kravställning och ersättning för de prioriteringar och avvägningar som omställningen innebär. Utförare och beställare behöver dela på risken.

”Otroligt spännande att få besöka skolan, och att få prova själv förstås, både i simulator och i verkligheten. Det ni gör är oerhört viktigt. Ni bygger Sverige i bokstavlig bemärkelse. Nu vänder konjunkturen uppåt igen, tillväxten är på väg, inflationen är nere, räntorna har kommit ner en bit. De krafter ni har, tillsammans med de pengar som vi tillför, kommer att göra stor nytta för Sverige.”

Statsminister Ulf Kristersson (M)

Tillgången till el och effekt är en avgörande faktor för branschens genomförandekapacitet. Bristande elnätskapacitet, långa anslutningstider och otillräckliga lösningar för tillfälliga arbetsplatser riskerar att begränsa möjligheten att genomföra planerade investeringar. Energifrågan är därmed inte enbart en del av omställningen, utan en grundläggande förutsättning för att investeringar ska kunna genomföras.

För Maskinentreprenörerna är detta inte enbart en fråga om ambitioner och mål, utan om praktisk genomförbarhet. Höga krav i upphandlingar, utan motsvarande förutsättningar i form av teknik, infrastruktur och ekonomi, riskerar att fördröja utvecklingen och minska konkurrensen.

Samtidigt kräver omställningen betydande investeringar. För att företag ska kunna ställa om behövs långsiktiga och stabila spelregler samt ekonomiska förutsättningar som möjliggör investeringar i ny teknik.

Digitalisering spelar en viktig roll i detta sammanhang. Genom bättre planering, uppföljning och resursanvändning kan både produktivitet och miljöprestanda förbättras. En mer resurseffektiv hantering av material, inklusive ökad cirkularitet, är samtidigt central för att minska klimatpåverkan och stärka hållbarheten i samhällsbyggandet.

Maskinentreprenörerna verkar för en omställning som är möjlig att genomföra i praktiken, där krav, teknik, infrastruktur och ekonomi hänger ihop.

”Biobränsle är en viktig del i omställningen. Men om systemet är utformat så att alla incitament att hålla nere priset på gröna alternativ bortfaller kommer inte omställningen till klimatneutralitet att accepteras. Det är därför det är så viktigt med samhällsekonomiskt effektiva styrmedel.”

John Hassler, professor vid Stockholms universitet, som utrett hur regeringens klimatpolitik bör anpassas till EU:s klimatpaket Fit for 55.

Maskinentreprenörernas prioriteringar

- **Säkerställ tillgång till el, effekt och fungerande energilösningar även på arbetsplatser**

Utbyggnaden av elnät och laddkapacitet måste möta branschens behov, även på avlägsna och svårtillgängliga arbetsplatser. Långa anslutningstider, effektbrist och brist på flexibla lösningar riskerar annars att begränsa både investeringar och omställning.

- **Skapa långsiktiga och stabila spelregler för omställningen**

Företag behöver förutsägbara villkor för att kunna investera i ny teknik och fossilfria lösningar. Utan stabila spelregler försenas tekniskskiftet och investeringsviljan minskar.

- **Utforma krav som är genomförbara i praktiken**

Krav i upphandlingar ska vara teknikneutrala och inte styra mot en specifik teknisk lösning. De måste också ta hänsyn till tillgång på infrastruktur och ekonomiska förutsättningar.

- **Skapa förutsättningar för en finansierbar omställning**

Krav, ersättningsmodeller och marknadsförutsättningar måste utformas så att investeringar i ny teknik är affärsmässigt möjliga för företag i hela värdekedjan.

- **Stärk incitament och affärsmodeller för tekniskskiftet**

Ekonomiska styrmedel behöver utformas så att de driver investeringar och minskar riskerna i tekniskskiftet.

- **Främja digitalisering som verktyg för produktivitet och hållbarhet**

Ökad användning av digitala lösningar kan bidra till effektivare resursutnyttjande och minskad klimatpåverkan.

- **Utveckla cirkulära materialflöden**

Regelverk och arbetssätt behöver främja återanvändning och effektiv hantering av material i samhällsbyggandet.

5. Sunda villkor och fungerande marknadsförutsättningar för entreprenörskap

En väl fungerande marknad med sunda villkor är en grundförutsättning för konkurrens, investeringar och långsiktigt företagande i anläggningsbranschen.

Maskinentreprenörerna står för den svenska modellen, där kollektivavtal och likvärdiga villkor utgör grunden för sund konkurrens. När alla aktörer verkar under jämförbara förutsättningar skapas en marknad där företag konkurrerar med kompetens, effektivitet och kvalitet. Det gäller hela värdekedjan. Fri företagsamhet och entreprenörskap i underentreprenörsledet ska bejaktas. Underentreprenörsled är en nödvändighet på grund av komplexitet, effektivt resursutnyttjande och expertkunskap.

Samtidigt har regelverk, krav och administrativa bördor ökat över tid. För små och medelstora företag innebär detta betydande utmaningar, särskilt när krav utformas utan tillräcklig hänsyn till branschens praktiska förutsättningar. Regelverk behöver vara tydliga, relevanta och proportionerliga och utformas så att de stärker, inte försvagar, en fungerande marknad. Den samlade regelbördan riskerar i dag att minska konkurrensen och försvåra genomförandet.

Svenska myndigheter tolkar ibland EU:s regelverk striktare än vad direktivet kräver. Sådana nationella särkrav riskerar att begränsa konkurrensen och öka kostnaderna utan att ge motsvarande nytta. Regelutveckling bör därför utgå från en harmoniserad tolkning som stärker både konkurrenskraft och genomförandekapacitet.

Arbetsmiljöregelverket är en central del av ett säkert och hållbart arbetsliv. Samtidigt visar återkommande olyckor att arbetet med arbetsmiljö behöver stärkas ytterligare. För att få fullt genomslag krävs att regelverket är anpassat till olika företags förutsättningar och kan tillämpas effektivt i praktiken. Det förutsätter ett tydligt samspel mellan beställare och utförare.

En fungerande marknad förutsätter också att oseriösa aktörer motverkas. Arbetslivskriminalitet, stölder och andra brott mot företag riskerar att snedvrider konkurrensen och undergräva tilliten i branschen. Åtgärder för att bekämpa brottslighet behöver därför prioriteras, samtidigt som kontroller och regelverk utformas så att de stärker, och inte motverkar, seriösa företag.

Maskinentreprenörerna verkar för en marknad där sunda villkor, rättvis konkurrens och tydliga spelregler skapar förutsättningar för investeringar, utveckling och långsiktigt hållbart företagande.

Maskinentreprenörernas prioriteringar

- **Värna och utveckla den svenska modellen**
Kollektivavtal och likvärdiga villkor ska vara grunden för sund konkurrens i hela branschen.
- **Säkerställ proportionerliga och relevanta regelverk**
Regelverk och krav ska vara utformade så att de fungerar, även för små och medelstora företag.
- **Minska onödig administrativ börda**
Företagens resurser ska kunna användas till produktion och utveckling, snarare än onödig administration.
- **Stärk arbetsmiljöarbetet i hela genomförandet**
Arbetsmiljön behöver integreras tydligare i planerings- och upphandlingsfasen, inte bara hanteras i utförandefasen. Det krävs ett tydligt samspel mellan beställare och utförare, där krav, förutsättningar och uppföljning stödjer ett säkert arbete i praktiken.
- **Motverka arbetslivskriminalitet och oseriösa aktörer**
Samverkan mellan myndigheter och bransch behöver stärkas för att säkerställa rättvis konkurrens och skydda seriösa företag.
- **Stärk skyddet mot brott mot företag**
Åtgärder mot stölder och annan brottslighet behöver utvecklas för att öka tryggheten och säkra företagens möjlighet att verka i hela landet.

”Vi i politiken kan ju prata om att vi behöver ha vindkraftverk, vi behöver ha solcellsparker, vi behöver ha kärnkraft. Men först ska det schaktas, sen ska det grävas och sen ska det byggas. Nån måste bygga det här på riktigt och det är en möjlighet att bygga Sverige starkt och stort och grönt. Det här är en framtidsbransch!”

Johan Pehrson (L) dåv. Arbetsmarknads- och integrationsminister vid besök på ME-skolan i januari 2023

Vi lägger grunden för Sverige

Box 1609 • 111 86 Stockholm • www.me.se • infome@me.se • 08-762 70 65